

Нирко А.В., бакалавр
Київський національний
університет технологій та дизайну
Матюха М.М., к.е.н., доц.
Київський національний
університет технологій та дизайну

ПРОБЛЕМИ АУДИТУ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ТА ПІДРЯДНИКАМИ

Фінансово-господарська діяльність опосередкована фінансовим середовищем, яке зумовлює функціонування та взаємодію з системою розрахунків. Одним з найбільш розповсюджених видів розрахунків є розрахунки з постачальниками та підрядниками за матеріали, сировину, товари і інші матеріальні цінності. Від своєчасності розрахунків залежить успіх здійснення усієї діяльності підприємства тому, що через помилки в розрахунково-платіжній системі в минулому поплатне підприємство може стати неплатоспроможним.

Результативно контролювати стан розрахунків з постачальниками та підрядниками можливо лише за умови функціонування дієвої системи організації бухгалтерського обліку і аудиту.

Результати перевірки зобов'язань дають право забезпечити необхідною інформацією керівництво для прийняття своєчасних і обґрунтованих управлінських рішень щодо отримання фінансової дисципліни та запобігання штрафних санкцій за її порушення [1].

Визначення фактичного стану заборгованості на підприємстві, викриття та попередження тих факторів і умов, які негативно впливають на виконання прийнятих рішень і досягнення поставленої мети і є визначальною метою аудиту.

Виділяють п'ять основних етапів перевірки аудитором розрахунків з постачальниками та підрядниками.

1. Визначення наявності і законності оформлення первинних документів з постачальниками та підрядниками.

2. Підтвердження реальності і вірності відображення заборгованості у облікових регістрах та головній книзі.

3. Визначення правомірності боргу, причин і строків виникнення заборгованості (несплаченої в строк, з простроченим терміном позовної давності, суперечної, безнадійної до погашення).

4. Оцінка стану ефективності бухгалтерського контролю за розрахунками з постачальниками та підрядниками.

5. Обґрунтування думки щодо достовірності відображення заборгованості у звітності.

Для проведення аудиту мають застосовуватись різні методи документального контролю. На практиці частіше використовують спосіб вибіркової перевірки записів у облікових регістрах та документів. Ще виділяють суцільний метод, його доцільніше використовувати для перевірки рахунків з обліку доходів та витрат [2].

Доцільно буде висловити думку, що старанно має перевірятися заборгованість за термінами виникнення. Однак, суцільним методом доцільно перевіряти операції щодо заборгованості до 6-ти місяців, до 1 року, спірної заборгованості та з простроченим терміном позовної давності (понад 3 роки).

Аудитор при перевірці має приділити більшість своєї уваги оцінці системи контролю з боку бухгалтерії підприємства за станом розрахунків.

Існує так звана «запущеність» обліку розрахунків з контрагентами та наявність заборгованості, переважно спірної, свідчить про формальність у здійсненні контрольних функцій головним бухгалтером підприємства. Відповідно аудитор має надати оцінку діям чи бездіяльності працівників

бухгалтерії, а також приділити увагу ефективності претензійної роботи, аналізу організації розрахунково-фінансової роботи.

Щоб завершити аудиторську перевірку аудитор має підтвердити достовірність величини кредиторської заборгованості у фінансовій звітності.

При цьому, він повинен ретельно знати процес опрацювання облікової інформації у варіації комп'ютерної програми, що використовується на підприємстві, для запобігання фактів шахрайства.

Отже, дослідження проблемних питань аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками дає змогу:

- правильно сформулювати порядок проведення процедури аудиту розрахунків з постачальниками і підрядниками, що дозволить аудиторам якісно підвищити рівень здійснюваної перевірки.

- визначити, що система аудиту розрахункових операцій з постачальниками та підрядниками не повною мірою відповідає сучасним вимогам управління і не забезпечує своєчасність одержання інформації про їх стан;

- узагальнити перелік проблемних питань, з якими стикається аудитор під час здійснення аудиторської перевірки розрахунків з контрагентами на товарно-матеріальні цінності, виконані роботи та надані послуги.

Література:

1. Сук Л., Сук П. Фінансовий облік : навч. посібник. Київ : Університет «Україна», 2019. 527 с.

2. Огійчук М. Ф., Новіков І. Т., Рагуліна І.І. Аудит : навч. посібник. 4-е вид., перероб. і доп. Київ : Алерта, 2020. 852 с.

3. Захожай В.Б., Базась М.Ф., Матюха М.М., Базась В.М. Бухгалтерський облік у галузях економіки. Київ : МАУП, 2005. 968с.